

การพัฒนาระบบการเตรียมผู้ป่วยก่อนทำหัตถการระงับปวด ของหน่วยระงับปวด

นายณัฐวุฒิ เศรษฐาชีต นางสาวนิตา สอดสี นางสาวสุกัลลค์ ศักดานุวัฒน์วงศ์ ผศ.นพ.รัฐพล แสงรุ่ง
ภาควิชาวิสัญญีวิทยา

ที่มา/เหตุผลและปัญหา

หน่วยระงับปวด (pain clinic) เป็นหน่วยงานของภาควิชาวิสัญญีวิทยา เปิดบริการรับปรึกษาและบำบัดความปวดที่ซับซ้อนและรักษายาก ให้แก่กลุ่มผู้ป่วยในและผู้ป่วยนอกของโรงพยาบาลรามาธิบดี หลังจากแพทย์ได้ตรวจวินิจฉัย และลงความเห็นผู้ป่วยต้องเข้ารับการรักษาโดยการทำการหัตถการระงับปวด แพทย์จะเขียนคำสั่งเพื่อเตรียมผู้ป่วยก่อนทำการหัตถการ ประกอบด้วยคำสั่งต่างๆ

- 1.เทคนิคของการทำการหัตถการ ข้อบ่งชี้ ผลการรักษาและภาวะแทรกซ้อน
- 2.การสั่งน้ำและอาหารก่อนทำการหัตถการ เนื่องจากอาจพิจารณาให้ยาระงับปวด ยาคลายกังวล และอาจมีการฉีดสารทึบแสงเพื่อยืนยันตำแหน่งที่ฉีดยา
- 3.การสั่งยาต้านเกล็ดเลือดหรือยาต้านลิ่มเลือด
- 4.การส่งตรวจหาเชื้อโคโรนาไวรัส (Covid-19)

อย่างไรก็ดี ถึงแม้จะมีการเตรียมผู้ป่วยตามขั้นตอนต่าง ๆ ข้างต้นที่ครบถ้วนแล้ว ยังพบว่าในแต่ละปีมีอุบัติการณ์ของการงดหรือเลื่อนทำการหัตถการ ซึ่งมีสาเหตุดังนี้

- 1.มีการแพร่ระบาดของเชื้อโคโรนาไวรัส จำนวน 46.42 %
- 2.ผู้ป่วยติดธุระขอยกเลิกนัด จำนวน 31.25 %
- 3.อาการปวดดีขึ้นขอยกเลิกทำการหัตถการ จำนวน 17.85 %
- 4.ผู้ป่วยลืมนัดด้านเกล็ดเลือดหรือยาต้านลิ่มเลือด จำนวน 8.92 %

อุบัติการณ์ของการเลื่อนนัดการทำการหัตถการที่เกิดจากผู้ป่วยลืมนัดด้านเกล็ดเลือดหรือยาต้านลิ่มเลือด เป็นอุบัติการณ์ที่สามารถจัดการได้โดยปรับกระบวนการทำงานเพื่อให้เกิดความพร้อมและลดความเสี่ยง จึงมีการวิเคราะห์หาสาเหตุดังนี้

- 1.การบันทึกข้อมูลวันที่เริ่มงดยาโดยแพทย์ที่ทำการหัตถการหรือแพทย์ผู้ให้คำปรึกษาในโรงพยาบาลรามาธิบดีหรือต่างโรงพยาบาล มีการระบุคำสั่งที่บันทึกเป็นลายลักษณ์อักษรที่ยังไม่เป็นระบบ ไม่ชัดเจนและไม่สามารถค้นหาข้อมูลได้ง่าย
- 2.ขาดความครบถ้วนของคำสั่งแพทย์ในเรื่องการเตรียมผู้ป่วยก่อนทำการหัตถการ

วัตถุประสงค์

- 1.เพื่อลดอุบัติการณ์การงดและเลื่อนทำการหัตถการของหน่วยระงับปวด จากกรณีผู้ป่วยลืมนัดด้านเกล็ดเลือดหรือยาต้านลิ่มเลือดย่อยละ 0
- 2.เพิ่มความพึงพอใจของผู้ป่วยต่อการรับบริการของหน่วยระงับปวดในระดับดี ร้อยละ 90

แนวทางการแก้ไขปรับปรุง และการนำสู่การปฏิบัติ

สิ่งที่พบและปัญหา	ครั้งที่ปรับปรุง	สาเหตุ	การปรับปรุง
1.ขาดความครบถ้วนของคำสั่งแพทย์	1	ขาดความครบถ้วนของคำสั่งแพทย์ในเรื่องการเตรียมผู้ป่วยก่อนทำการหัตถการ เนื่องจากการทำงานในเวชระเบียนยังไม่เป็นระบบขั้นตอน เกิดความคลาดเคลื่อนของการบันทึก ทำให้แพทย์สับสนคำสั่งยาก	ออกแบบตาราง preoperative pain intervention ใช้เป็นเวชระเบียนเพื่อให้แพทย์ที่ทำการหัตถการที่ครบถ้วนและตรวจสอบง่าย
2.การให้คำแนะนำผู้ป่วยที่มีรับบริการทำการหัตถการระงับปวดโดยพยาบาลขาดความครบถ้วน	1	ขาดการทวนสอบข้อมูลที่สำคัญในการแนะนำผู้ป่วย การอธิบายผู้ป่วยไม่เป็นที่เข้าใจโดยง่าย	ออกแบบแบบบันทึกการให้คำแนะนำผู้ป่วยก่อนเข้ารับบริการทำการหัตถการระงับปวด
	2	ข้อมูลการบันทึกยังไม่ชัดเจนและขาดความสมบูรณ์ในการอธิบายผู้ป่วย จึงมีการปรับแบบฟอร์มการบันทึกใหม่	พัฒนาในบันทึกครั้งที่ 2
	3	พัฒนาแบบบันทึกเพื่อให้สอดคล้องกับการทำงาน และในสถานการณ์ปัจจุบัน	พัฒนาในบันทึกครั้งที่ 3
3.ผู้ป่วยงดยาลิ่มวันหรือลืมนัด เนื่องจาก การส่งปรึกษาแพทย์เจ้าของไข้ที่อยู่ต่างโรงพยาบาล ไม่ทราบข้อมูลการเตรียมทำการหัตถการอย่างชัดเจน	1	การตอบกลับของแพทย์เจ้าของไข้ที่อยู่ต่างโรงพยาบาล ไม่ได้บอกคำสั่งเป็นลายลักษณ์อักษรที่ชัดเจนแจ้งการงดยาด้านเกล็ดเลือดหรือยาต้านลิ่มเลือด	ออกแบบฟอร์มการบันทึกการขอปรึกษาแพทย์เจ้าของไข้ เพื่อให้ทราบข้อมูลการส่งยาได้ชัดเจนขึ้น

ผลสำเร็จของโครงการ

ตัวชี้วัด	สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ (ข้อที่)		ก่อนดำเนินการ	ผลดำเนินการ (เดือน/ ปี)			
	1	2		เป้าหมาย	หลัง		
					ครั้งที่1	ครั้งที่2	ครั้งที่3
1.การลดอุบัติการณ์การงดหรือเลื่อนการทำการหัตถการจากกรณีที่ผู้ป่วยลืมนัดด้านเกล็ดเลือดหรือยาต้านลิ่มเลือด	✓	ร้อยละ 8.92	ร้อยละ 0	ร้อยละ 0	-	-	
2.คำสั่งแพทย์ผู้ทำการหัตถการระงับปวดมีความครบถ้วน	✓	ร้อยละ 2	ร้อยละ 0	ร้อยละ 0	-	-	
3.คำแนะนำผู้ป่วยก่อนการทำการหัตถการมีความครบถ้วน	✓	ร้อยละ 90	ร้อยละ 95	ร้อยละ 90	ร้อยละ 95	ร้อยละ 98	
4.การตอบกลับใบส่งปรึกษาแพทย์เป็นลายลักษณ์อักษรที่มีข้อมูลครบถ้วน	✓	ร้อยละ 5	ร้อยละ 0	ร้อยละ 0	-	-	
5.ร้อยละของความพึงพอใจของผู้ป่วยต่อการรับบริการหน่วยระงับปวดในระดับดีมาก		✓	ร้อยละ 82.86	ร้อยละ 90	ร้อยละ 91.67	ร้อยละ 89.19	ร้อยละ 93.46

สรุป การพัฒนาระบบการทำงานที่เป็นไปในทางเดียวกัน เพื่อความสมบูรณ์ในขั้นตอนการทำงาน เป็นการฝึกการใช้กระบวนการทำงานคุณภาพเพื่อพัฒนาการให้บริการ แก่ผู้รับบริการให้เกิดประโยชน์สูงสุด